

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie
1.3. Departament	Teologie Pastorală
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	MTI

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Iliricul în viața politico-bisericească a imperiului romano-bizantin	Cod	FTEO.TOR.TEI.M.RA.2.1100.C-6.5
2.2. Titular activități de curs	Lect. Dr. Dragoș Boicu		
2.3. Titular activități practice	Lect. Dr. Dragoș Boicu		
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³	2
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	A	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	C

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	1	0	0	0	2
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	14	0	0	0	28
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					39
Tutoriat ⁹					20
Examinări ¹⁰					3
3.3. Total ore alocate studiului individual ¹¹ (NOSIsem)					122
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					28
3.5. Total ore pe semestru ¹² (NOADsem + NOSIsem)					150
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite ¹³					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei:				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Masterandul înțelege istoria spațiului Balcanic în secolele IV-X.	Masterandul aplică metode exegetice al surselor istorice, recurgând la chei hermeneutice adecvate textelor abordate	Masterandul distinge între diferitele sensuri ale textului istoric (literal, metaforic, simbolic, mistic etc.) și interpretează conținutul acestora pentru a explica corespunzător contextul unor sciziuni la nivel politic și religios	2
RÎ 2	Masterandul descrie sistematic și rațional evoluția istorică și o prezintă în mod critic și argumentat.	Masterandul analizează sistematic datele și evenimentele desfășurate într-un interval mai lung de timp	Masterandul gândește critic și monitorizează și respectă teorii, doctrine și reglementări canonice, evitând erori doctrinare și acceptă păreri noi în limitele dogmatice și canonice	2
RÎ 3	Masterandul recunoaște principalele momente care au dus la „problema Iliricului” în secolele VIII-IX și impactul pe care l-a avut aceasta în despărțirea Bisericii Răsăritene de cea Apuseană	Masterandul aplică tehnici și metode de îmbunătățire și progres în distingerea dintre contextul și subtextul izvoarelor istorice, abordând în mod echilibrat	Masterandul gândește autonom și responsabil, folosind textele sursă aplicat unde identifică acuratețea lor	2
RÎ 4				
.....				
RÎ n				

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Cursul urmărește evoluția istorică a relațiilor dintre Roma și Constantinopol privind problema balcanică până la Schisma de la 1054
7.2. Obiectivele specifice	• Cunoașterea și utilizarea noțiunilor și terminologiei consacrate Istoriei bisericești pentru Balcani la sfârșitul Antichității și începutul Evului Mediu; • Cunoașterea și înțelegerea fluxului Istoriei bisericești din perioada studiată; • Înțelegerea celor mai importante momente ale Istoriei bisericești din Iliric; • Accentuarea dezvoltării doctrinare și canonico-administrative în Răsărit și Apus, punctând particularitățile specifice.

8. Conținuturi

8.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Curs 1. Iliricul, spațiu geopolitic și strategic	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 2	Curs 2. Migrația slavilor la sud de Dunare și relațiile cu Imperiul bizantin	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 3	Curs 3. Încreștinarea sârbilor și bulgarilor	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 4	Curs 4. Conturarea jurisdicțională în zonă. Constantinopolulul, Roma Nouă și problema slavă	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 5	Curs 5. Politica imperială bizantină în Balcani și reacția Romei	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 6	Curs 6. Instabilitatea politică a țărilor bulgari și menținerea tensiunilor privind jurisdicția bisericească	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 7	Curs 7. Desființarea primului ȋarat bulgar și politica bizantină în zonă	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 8	Curs 8. Înființarea statului Asăneștilor și autocefalia bisericească	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 9	Curs 9. Cruciada a IV-a. Latinii, bulgarii și bizantinii	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 10	Curs 10. Înființarea regatului sârbilor și autocefalia bisericească	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 11	Curs 11. ȋaratul sârb sub Ștefan Dușan	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 12	Curs 12. Ctitorii medievale mănăstirești la sârbi și bulgari	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 13	Curs 13. Bulgarii și sârbii în istoriografia răsăriteană și apuseană	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 14	Concluzii	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	1

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
Act. 1. Ce se înțelege prin Balcani?	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Act. 2. Populațiile ilire și romanitatea lor	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 3. Migrația slavă și apoi bulgară	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 4. Creștinătatea balcanică între Roma și Constantinopol	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 5. Florilegiu istoriografic. Studiul documentelor	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 6. Literatura teologică în spațiul balcanic	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 7. Împărați bizantini și politica lor în Balcani	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 8. Biserica Romei și țarul Ioniță Caloian	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 9. Ioniță Caloian și împăratul latin de Constantinopol	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 10. Receptarea/recunoașterea autocefaliei bisericești bulgare și sârbe de către Patriarhia Ecumenică	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 11. Țarul Ioan Asan al II-lea și bizantinii	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 12. Țarul Ștefan Dușan și Muntele Athos	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 13. Monahismul slav sud-dunărean în secolele XI-XV	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 14. Târnovo, Ohrida și Peci	Lectură, analiză, dezbateri	1
Total ore seminar/laborator		14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	B. Jelavich, <i>Istoria Balcanilor</i> , trad. de M.E. Avădanei, vol. I-II, Iași, 2000
	F. Dvornik, <i>Slavii în istoria și civilizația europeană</i> , trad. de D. Stanciu, București 2001
	M. Șesan, <i>Problema Iliricului bisericesc</i> în: „Mitropolia Ardealului” nr.11-12/1959, p. 863-884
	Idem, <i>Iliricul între Roma și Bizanț</i> , în: „Mitropolia Ardealului” nr. 3-4/1960, p. 202-224
	Al. Madgearu, <i>Asăneștii. Istoria politico-militară a statului dinastiei Asan (1185-1280)</i> , Târgoviște, 2014
	Nicolae Chifăr, <i>Icoană, iconologie, iconomahie</i> , Ed. Basilica, București, 2018
	Idem, <i>Statul vlaho-bulgar al Asăneștilor între Bizanț și Roma până la moartea lui Ioniță Caloian (1207)</i> , în vol. „Teologia Ortodoxă în dialog – evocări, analize, perspective”, volum dedicate părintelui profesor doctor Viorel Ioniță la împlinirea vârstei de 70 de ani, coord. D. Benga/C. Pătuleanu, Ed. Universității din București, București, 2016, p. 389-410;
	Idem, <i>Sârbii și Imperiul bizantin în timpul țarului Ștefan Dușan</i> , în vol. „File de istorie. Prețuire și recunoștință Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu”, Ed. Presa Universitară Clujeană/ Andreiana Sibiu, 2012, p. 156-173

	A.-E.N. Tachiaos, <i>Sfinții Chiril și Metodie și culturalizarea slavilor</i> , trad. de C. Făgețan, București, 2002
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

- Deprinderea operării cu reperele istorice și interpretarea lor

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	100% (minim 5)	
		Teme de casă:	40%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	60% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor			% (minim 5)	
11.4c Laborator	• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate			% (minim 5)	
11.4d Proiect	• Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese			% (minim 5)	
11.5 Standard minim de performanță ²⁷					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | 5 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | 2 | 7 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. Dr. Dragoș Boicu	
Responsabil program de studii	Lect. Dr. Ioan Ovidiu Abrudan	
Director Departament	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	<i>Pr. Conf. Dr. Vasile Bîrzu</i>

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ *Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.*

²⁷ *Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.*